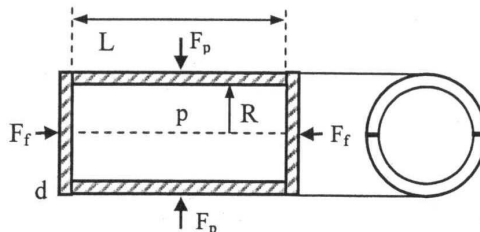

IZSÁK IMRE GYULA TERMÉSZETTUDOMÁNYI VERSENY

fizika

(2010. október 9.)

1.) Henger alakú tartályban a külső légnyomáshoz képest p túlnyomású gázt tárolunk. A tartály d vastagságú lemezből készült, négy darabból, a mellékelt ábrának megfelelően ($d \ll R$). A két félhengert alkotójuk mentén, a lezáró körlapokat peremük mentén rögzítettük (ábra) egy olyan ragasztóval, amely nyírással szemben alig fejt ki ellenállást.

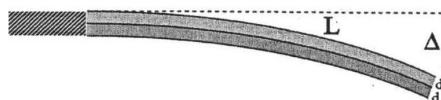

- Mekkora a rögzítéseknél fellépő erők nagysága?
- A nyomást folyamatosan növelve, várhatóan hol válik szét a rögzítés?

2.) Az ábrán azonos vastagságú, vas- és rézlemezéből álló bimetall szalag látható. A lemezek vastagsága $d=0,5\text{mm}$, hosszúságuk $L=20\text{cm}$, hőtágulási együtthatóik:

$$\alpha_{Fe} = 1.1 \times 10^{-5} (1/C^\circ), \quad \alpha_{Cu} = 1.7 \times 10^{-5} (1/C^\circ).$$

$T=20C^\circ$ -os hőmérsékletnél a szalag egyenes. A szalagot ismeretlen hőmérsékletű vízbe helyeztük, amelynek hatására egyenletesen meggörbült. Az egyenestől való eltérése $\Delta=0,5\text{cm}$.

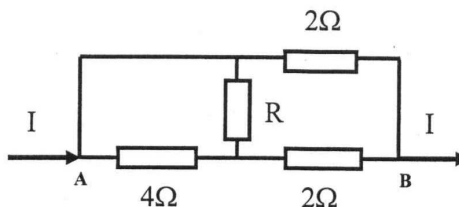

- Mekkora a víz hőmérséklete?

3.) Az ábra szerinti kapcsolásban, $I=8\text{A}$ -es áramerősség mellett az R ellenálláson 4V -os feszültséget mértünk.

Mekkora lehet R értéke?

- Mekkora az A és B pontok közötti eredő ellenállás?

4.) $L=1\text{m}$ hosszúságú, homogén rúd egyik végét csuklóval falhoz rögzítettük. A másik végére csigán átvetett, elhanyagolható tömegű, nyújthatatlan fonalat kötöttünk, amelyre két egyforma, $m=0,5\text{kg}$ tömegű testet akasztottunk. A kiindulási, egyensúlyi helyzetben a rúd vízszintes helyzetű, majd ezután elvágjuk a két egyforma test közötti fonalat.

- Mekkora a rúd tömege?
- A fonál elvágása után, az indulás pillanatában mekkora erő ébred a csuklóban ($g=10\text{m/s}^2$)?

